DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*. De prijs voor den tweeden halven jaargang is *f* 8.— rec.

Het abonnement geschiedt in eens vooruit voor desen tweeden halven jaargang.

MAANDAG 17 NOVEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het segel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 69. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & Co, TE SOERABAYA. 1856.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 12den November 1856, No. 91.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot omgaand regter in de vierde afdeeling op Java, het lid in den raad van justitie te Soerabaya mr. A. M. Fokker.

Militair Departement.

BEVORDERD:

BIJ DE GENEESKUNDIGE DIENST:

Tot officier van gezondheid der eerste klasse, de officier van gezondheid der tweede klasse F. W. Dolge.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Maandag den 17den November.

Des avonds in het lokaal van de Societeit Concordia.

Op Dingsdag den 18den November.

Voor de toko van den heer D. D. van Boeckholts in de Chin. kamp.

Op Woensdag den 19den November.

Voor de woning van den heer J. J. Jellema in de Kaliesosok No. 3.

Op Donderdag den 20sten November.

Voor de toko van den heer G. Behrend in de stad.

Op Vrijdag den 21sten November.

In de kampong Pekalongan en daarna voor de woning van den Heer Hageman.

Op Zaturdag den 22sten November.

Voor het Marine Etablissement.

JAVA.

SOERABAYA. — Naar wij vernemen is er in het district Lingkir (Assistent Residentie Grissee) eene sneldoodende ziekte onder de buffels uitgebroken ten gevolge waarvan in een korten tijd ruim 180 stuks moeten zijn gestorven, de veearts voor 's Gouvernements burgelijke dienst is ter behandeling dezer epizootie reeds derwaarts vertrokken.

— Men schrijft ons van Malang dd. 12 November:

Op den 4den dezer had alhier de voltrekking plaats der straf, waartoe twee Javanen, schoonvader en schoonzoon, volgens een vonnis van het Hoog-Geregtshof te Batavia, veroordeeld waren, bestaande in 40 rottingslagen te pronkstelling met de strop om de hals aan de galg vastgemaakt en 15 jaren bannissement. In een volgend nummer zullen wij van dit voorval een uitvoeriger verslag geven.

— In den loop dezer maand beviel in de ass.-residentie Malang eene Javaansche vrouw van *vijf* levende kinderen, allen meisjes, waarvan één kort na de bevalling stierf. Die kinderen hadden bij de geboorte elk eene lengte van 5 duim. De moeder was een jaar te voren van drielingen, en twee jaar vroeger van tweelingen bevallen. — Voorwaar, een zeldzaam voorbeeld van steeds toenemende vruchtbaarheid.

BATAVIA. — In de *Javasche Courant* van heden zijn opgenomen, de koninklijke besluiten bevattende de overeenkomsten, tot regeling der voorwaarden, waarop de consulaire agenten van Zweden en Noorwegen, der vrije en Hanzeestad Bremen en van Groot Brittannië in de voornaamste havens der Nederlandsche overzeesche bezittingen zullen worden toegelaten.

— Bij de terugkomst der Lampongsche expeditie vernemen wij, dat de bevelhebber derzelve, kolonel Waleson, nog voor het vertrek der troepen, eene excursie naar de Samangkabaai heeft gedaan, tegen den aldaar gevestigden muiteling Dala Manko Negara. Reeds sedert 20 jaren in opstand tegen het gouvernement, moordde en brandde hij in de omstreken, tot zelfs in de nabijheid van Telok Betong. Die excursie heeft een goeden uitslag gehad. Op de nadering der troepen, stierf die muiteling onverwachts, en zijne volgelingen lieten het sterke Negara Natie zonder slag of stoot in den steek en vlugtten naar de bosschen en het gebergte, waardoor twee stukken geschut, hunne ammunitie en andere vuurwapenen, eenige karbouwen en zeer veel levensmiddelen in onze handen zijn gevallen. Vier dier volgelingen werd men meester en de welgezinden en vreedzamen onder de bevolking hebben gezworen, de overigen op te sporen en uit te leveren. De versterking, waarin die oproerlingen zoo lang gezeteld waren, is vernield en het oproerige landschap tusschen twee getrouwe hoofden verdeeld.

Dagelijks vallen nog personen, behoorende tot de familie en aanhang van wijlen den hoofdmuiteling Radhen Intan in onze handen en daaronder telt men zijne moeder en stiefvader. Door den honger uit de bosschen gedreven wordende, zoo schiet hun niets meer over dan zich over te geven en men kan daardoor dien tak der muitelingen als uitgeroeid beschouwen. Pangerang Singa Branta is echter als het ware spoorloos verdwenen en men verneemt niets meer omtrent zijn verblijf en handelingen.

— Z. E. de luitenant generaal, kommandant van het Indisch leger, heeft den heeren officieren der teruggekeerde Lampongsche expeditie een welkomstdiner gegeven, hetwelk H. D. echter, uit hoofde van ongesteldheid, niet heeft kunnen bijwonen. Wij vernemen met genoegen dat de gezondheidstoestand van Z. E. thans aan de betere hand is.

— Van Kedong Kebo is ons berigt, dat eene karbouw aldaar, eenige maanden geleden, een jong ter wereld heeft gebragt met twee koppen, evenwel onmiddelijk bij de geboorte gestorven. Thans heeft een der ambtenaren aldaar een koe in het bezit, die drie dagen voor het afgaan van dat berigt een kalf had geworpen met drie poten; de linker voorpoot en het schouderblad ontbreken, het jong is niettemin zeer tierig en springt en loopt als of het al zijne ledematen had. In den vijver van dien ambtenaar zwemt ook een witte visch, met slechts één oog.

SAMARANG. — Op den 4den dezer werd de Javan Pak Sapan van de dessa Marong Gladak, distrikt Kendal, bezig zijnde met visschen, door eenen Kaaiman aangevallen.

Eenige Inlanders die in zijne nabijheid waren, zijn op het hulpgeschreeuw van den ongelukkige toegeschoten en na groote moeite is het hun mogen gelukken, hem alhoewel ernstig gewond, van het ondier te verlossen.

— Op dienzelfden dag werd eene Inlandsche vrouw van de dessa Gemoeh wetan, distrikt Troeko, zich badende in de rivier Brodie, door den stroom weggesleept, en verdronk.

ENGELAND.

— Voor eenige dagen is aan de Londensche beurs bekend geworden, dat de bank, bekend onder den naam van Royal British Bank hare betalingen gestaakt heeft. Deze tijding heeft bij de finantieele wereld veel sensatie verwekt.

Deze instelling heeft den 3den September hare operatien nog tot elf ure voortgezet; doch toen werden de kantoren gesloten, terwijl daarbuiten de volgende aankondiging aangeplakt werd: de operatien der bank worden gestaakt, in afwachting van nadere onderhandelingen.

De toestand van de genoemde bank, schijnt zeer ongunstig, en bedraagt het verlies verre weg meer den 25 pCt. van het gestorte kapitaal, zoodat de directie gehouden geweest was reeds vroeger eene vergadering der aandeelhouders te beleggen en de zaken te liquideren, tenzij ²/₃ der deelhebbers besloten die voort te zetten. Dit verzuim zal zeer ongunstig opgenomen worden door de deelhebbers, welke afzonderlijk en gemeenschappelijk aansprakelijk zijn voor alle schulden der bank. De vroegere directie der Royal British Bank schijnt aanzienlijke sommen genoten te hebben, doch was het bestuur in het algemeen niet zeer te roemen. De som die de bank verschuldigd is, zal ongeveer £ 600,000 bedragen ten koste van eene menigte kleinhandelaars, in de wijken van Londen waar de bank vertakkingen had, alsmede van menschen die al hun vermogen daarin gedeponeerd hadden.

— De meeste morgenbladen hebben een schrijven van Louis Blanc medegeeld, betreffende het lijden der Franschen, die naar Cayenne verbannen zijn, en de langzame doch treurige gevolgen daarvan. In een brief, die bij van 38 dier bannelingen, wier namen alle opgegeven zijn, ontvangen heeft om hun lot algemeen bekend te maken,

DE WALVISCH-VANGST

IN DE BAAI VAN ALLERHEILIGEN OP DE KUST VAN BRAZILIË.

Tijdens mijne krijgsgevangenschap te St. Salvador in de baai van Allerheiligen, op de kust van Brazilië, nu meer dan zeven en veertig jaren geleden, bragt ik eenigen tijd door, in het gezelschap van mijnen bevelhebber en vriend wijlen den Kapitein ter zee W. KREEKEL, op een klein buitenverblijf, op een korten afstand zuidelijk van de stad gelegen aan den zoom van den bergrug, die zich tot Kaap St. Anthonio uitstrekt, en waarop de stad gedeeltelijk gesticht is.

Het was voor de eerste maal van mijn leven, dat ik mij onder eene andere hemelstreek, in een ander land, dan mijn vaderland bevond; en dat land, die hemelstreek, was het heerlijkste gedeelte van Zuid-Amerika, gedompeld in de gloeijende stralen van de keerkringszon. Moest zulk eene krachtvolle, geheel vreemde Natuur, niet een diep treffenden indruk op mijn jeugdig gemoed maken? — Geen wonder dat het gewoonte, ja bijna behoefte voor mij geworden was, om voor het aanbreken van den dag, aan den rand van den steilen bergrug, met een heerlijk vergezigt over de ruime baai, op een rotssteen gezeten het opgaan van de zon af te wachten, — dat majestueus natuurverschijnsel in de keerkringsgewesten, waar de schemering, door het loodregt rijzen der zon uit de kimmen, van zulk een kortstondigen duur is.

Zoo was ik dan weder eens op een vroegen morgen ter dier plaatse verzonken in de beschouwing van het tooneel, dat zich voor mijne oogen uitbreidde. Alles werkte mede om dit stil, geestverheffend genot te verhoogen; geen kille huivering, zoo als in onze noordelijke streken, trilde mij door de leden. Hier, omringd van eene hartverkwikkende natuur, ademde ik met volle teugen de balsamieke geuren der bloeijende oranjes, mangas en andere welriekende gewassen in, die met de geestopwekkende frischheid van het nachtelijk koeltje de fijne lucht vervulden. Dunne daauwwolken hingen over het donkere, door den sterrenglans slechts schemerachtig verlicht landschap om mij heen, en strekten zich van het hellen des bergs, als een doorschijnende grenzenlooze oceaan, voor mij uit. Alleen de bladkroonen der kokospalmen wiegden, boven den nevel verheven, de liefelijke kruinen, zacht ritselend, tegen het donkere, met fonkelende sterren bezaaide azuur des hemels. De natuur sluimerde nog; stilte heerschte alom, slechts afgebroken door het gelui der klokken van de talrijke kerken en kloosters in de afgelegene stad, dat bij tusschenpoozen, door het ongestadige briesje gedreven, als zachte orgeltoonen door de lucht trilde. De vromen werden ter *messa da madrugalda* opgeroepen.

Het azuur des hemels werd helderder; allengs verdoofden zich de sterren. De dageraad streefde den gloeijenden zonnewagen vooruit, trok als een ontzaggelijk gordijn uit het oosten naar boven, en overtoog den nevel met schitterende tinten van rozenrood, purper en goud. Eensklaps schoot de zon een straal van vuur door dezen prachtigen sluijer, waarmede zich de dageraad omhuld had. — Als van eerbied en ontzag voor den koning van den dag getroffen, rolde zij dien in een oogenblik weg. Alles was gloed en licht, tintelend als diamanten op de met daauw besproeide bladeren van boomen en planten. — Nog een oogenblik te voren voor mij onzigtbaar, strekte zich nu kalm en effen, als eene reine spiegelvlakte, de ruime baai met al hare vruchtbare en boschrijke eilanden voor mij uit. — Plotseling werd ik in mijne bespiegelingen gestoord. Met verbazing vielen mijne blikken op een tafereel beneden mij dat mij het grootste belang inboezemde. Niet zeer ver van het strand verwijderd, omringden een aantal sloepen een walvisch, in volle bedrijvigheid om het zeemonster te bestrijden. — Zonder mij een oogenblik te bedenken, en vergetende mijn bevelhebber van dit voorval kennis te geven, ijlde ik, een smal kronkelend pad volgende, den steile

wordt o. a. gezegd dat vijf hunner onlangs gevangen genomen werden, omdat een oppasser hun een zeker gesprek ten laste gelegd heeft, terwijl bovendien twee hunner als gemeene misdadigers aan een paal gebonden werden en in dien toestand ergerlijk mishandeld werden.

Dit is reeds de derde brief uit Cayenne, dien Louis Blanc aan de Engelsche bladen toegezonden heeft. Het mag als veelbeteekenend worden aangemerkt, dat bovengenoemde brief ook door de *Times* opgenomen wordt, welk blad hem, zoo het schijnt, niet direct van Louis Blanc, maar van de redactie van de *Morning Advertiser* ontvangen heeft.

In een volgend artikel deelde de *Times* andermaal een brief mede van Louis Blanc, waarin deze niet alleen niet terug trekt van de door hem in een brief van 38 bannelingen te Cayenne medegedeelde mishandelingen, maar er tevens bijvoegt, dat de staatkundige gevangenen aldaar te zamen leven met en in de onmiddelijke nabijheid zijn van hen, die vroeger tot de galleijen veroordeeld waren; dat het voedsel er allerellendigst is, en dat het stelsel van geheime deportatie uit Frankrijk naar Cayenne, nog steeds in werking is, zijnde nog onlangs een arbeider te Parijs, zonder dat zijne familie daarvan eenige kennis droeg, op die wijze plotseling uit die stad verdwenen.

— De koningin van Oude is met haar gevolg te Southampton aangekomen. Toen de officieren van H. M. te Southampton voet aan land zetten, werden zij, zoo als te begrijpen valt, onmiddelijk door eene menigte nieuwsgierigen omringd, tegenover welke zij eene buitengewone welwillendheid en beleefdheid aan den dag legden. Een hunner liet zelf gaarne toe, dat men een prachtigen sabel, welken hij in de hand had, naauwkeurig bezigtigde. De sabel was overigens keurig bewerkt, zijnde o. a. het gevest en de schede met edelgesteenten bezaaid.

Op het oogenblik dat de stoet te Alexandrie aan boord ging, ging de zee vrij hol, waarvan het gevolg was, dat de prinsessen, die bovendien door hare lange kleederen belemmerd waren, het evenwigt verloren. De gesnedenen lieten echter niet toe, dat een Europeesch officier deze dames de hand bood; zij moesten zich zoo goed zij konden trachten te helpen.

Te Southampton werd de mayor door den oppersten der gesnedenen naar het portier van de koets der koningin gebragt, om haar zijne diensten aan te bieden. Alvorens dit geschiedde had men echter de jalousien zorgvuldig gesloten. Kapitein Brandon diende als tolk.

Onderscheidene aanzienlijke Indiërs, die van Londen gekomen waren, om de koningin van Oude te complimenteren, boden haar volgens de gewoonte van hun land, bij wijze van geschenk eene som geld aan. Het hoofd der gesnedenen overhandigde H. M. dit geld dwars door de jalousien. De broeder des koning van Oude, oom van den vermoedelijken erfgenaam des troons, noemt zich Sicunda Hussinah. De meeste personen van het gevolg hebben schrandere, Oostersche gelaatstrekken. Het kapsel van de koningin is luisterrijk; het eindigt met een Paradijsvogel. Hare Maj. spreekt met eene verbazende radheid. Onder het gevolg merkt men een reusachtig personnadje op, in eene half Muzelmansche half vrouwelijke kleeding; de vingers van dien heer zijn met ringen bedekt en hij houdt een zwaren rotting in de hand. Hij is de eerste gesnedene van de koningin, de bewaker des harems. Men houdt hem voor schatrijk. In het algemeen bevinden zich acht gesnedenen onder het gevolg der koningin. Een hunner is een zwaarlijvige Nubier; zijne kleeding bestaat uit met goud opgelegd blaauw fluweel. Deze acht personen zijn belast met het bewaren van rust en orde; zij kastijden gestrengelijk ieder, die zich niet goed gedraagt. Onder het gevolg bevinden zich voorts nog een aantal schrijvers, die gedurende den geheelen togt onophoudelijk aanteekeningen maakten of schetsen van de kusten, welke men voorbijvoer.

Het vorstelijk gezelschap gebruikt dagelijks twee schapen of lammeren, drie dozijn vogels en eene aanzienlijke hoeveelheid rijst, andere granen en Indische specerijen. Zij dooden zelven de dieren, waarmede zij zich voeden, en wel onder het uitoefenen van godsdienstige ceremoniën; een priester namelijk leest in een heilig boek, terwijl de slagter, met het mes in de hand, den kop van het dier omdraait en het op een gegeven oogenblik, gedurende de stichtelijke lezing, den hals afsnijdt.

Toen de koningin en de prinsen aan land stapten, werd H. M. in een draagzetel van het schip naar het rijtuig gebragt, dat zoo kort mogelijk bij de plaats van ontscheping gereed stond. De mayor van Southampton had de beleefdheid gehad twee fraaije rijtuigen, elk met vier paarden bespannen tot dat doel te senden.

Twee personen, volkomen gekleed als Egyptische mummien en waarvan alleen de beenen en voeten zigtbaar waren, verschenen het eerst en namen plaats in de koets van de koningin; het waren de eeredames van H. M., die weldra verscheen, zittende in haren palankijn, waarboven een scharlaken regenscherm uitgespannen was. Zij werd voorafgegaan en gevolgd door de officieren en gesnedenen van het koninklijk huis. Laatstgenoemden deden wanhopige pogingen om te beletten, dat de koningin door iemand zou gezien worden, op het oogenblik dat zij in het rijtuig stapte, waarin men dan ook gelukkig slaagde, door middel van een scherm, waarmede men met groote handigheid manoeuvreerde. Op eens ontdekte men echter, dat twee nieuwsgierigen op den bok van het rijtuig geklommen waren en op het punt waren, H. M. vlak in het aangezigt te zien. Een kreet van afgrijzen en verontwaardiging deed die vermetelen weldra de vlugt nemen. Het rijtuig van H. M. zette zich daarop onmiddelijk in beweging naar het hôtel, waarin zij gedurende haar verblijf te Southampton wo en zou. Na het vertrok van de koningin werd de mayor aan boord van de *Indus*, aan de prinsen voorgesteld, die welgemaakte jongelieden zijn. De vermoedelijke troonopvolger schijnt niet veel onder dan 18 jaar te wezen, is ongeveer vijf en een halven voet lang, bruin van kleur en heeft een schrander en levendig uitzigt. Zijn oom is een bij uitstek zwaarlijvig man. Beiden waren rijk gekleed; hun hoofddeksel, dat min of meer den vorm van een helm heeft, schittert van edelgesteenten. Zij waren zeer verwonderd over de hoera's van de volksmenigte. In het hôtel aangekomen, werden zij door den majoor Bord van het balkon aan de menigte voorgesteld, als prinsen, die in Engeland gekomen waren, om regt te vragen.

Lucknow, de hoofdstad van Oude, ligt 600 mijlen van Calcutta; het zijn nu zes maanden, dat de koninklijke familie van Oude haar land verlaten heeft. Zij moest 10,000 mijlen afleggen om in Engeland te komen.

Eenige dagen later is de koningin en gevolg naar de hoofdstad vertrokken, waar zij bereids is aangekomen.

FRANKRIJK.

— Dezer dagen is voor de Regtbank van het departement der Seine een geding gevoerd, dat de algemeene aandacht zeer trok. Louis Philippe had namelijk in het jaar 1807, toen hij er nog niet aan dacht koning der Franschen te worden, bij gebrek aan andere bezigheden, een geschiedkundigen arbeid ondernomen. Hij zette namelijk de kronijk van pater Anselmus (Pierre de Guibours), over de genealogie van het Fransche Koninklijke Huis, door dien geleerden pater in 1674 afgebroken, voort, tot Louis XV en later tot den tijd van de Julij-revolutie. Het handschrift van den koninklijken geschiedschrijver, door de gebeurtenissen van 1848 zoek geraakt werd lang verloren geacht, tot dat de Hertog van Aumale onlangs te Londen een brief van zekeren Valette ontving, waarin het handschrift hem op zeer beleefde wijze te koop werd aangeboden. De Hertog beantwoordde dit aanbod door eene opeisching van het geschrift, ten gevolge waarvan het bij den bezitter, genoemden Valette, in beslag werd genomen. Alle erfgenamen van Louis Philippe, ook de Hertogin van Orleans, als voogdes over hare zoons, sloten zich aan de vordering van den Hertog van Aumale aan. Den 19 Augustus diende de zaak. De Koninklijke erfgenamen werden bij gestaan door den heer de Normandie, die het eigendomsregt zijner cliënten betoogde; het Openb. Min. vereenigde zich met dat gevoelen en de heer Valette moet, behalve het verlies van het kostbare handschrift, ook nog de kosten van het proces dragen. Men zegt, dat de kronijk van Louis Philippe belangrijke bijzonderheden betreffende de regering van Napoleon I behelst. — Men wil, dat Valette zich in hooger beroep zou voorzien.

— Het *Journal de Médicine* bevat een opmerkelijk artikel over de hulp, welke men aan drenkelingen behoort toe te brengen, om die tot het leven terug te roepen. Zie hier de praktische slotsom dezer mededeeling:

Volgens de handelwijze van den beroemden docter Marshal-Hall, strekt men den drenkeling op zijnen buik uit; alsdan grijpt men hem bij den schouder en de linker heup vast en men draait het ligchaam op de regterzijde om; vervolgens doet men het zijne eerste stelling weder innemen, om het oogenblikkelijk daarna weder in de tweede te brengen. Deze beurtelingsche beweging mag niet meer dan 15 of 16 maal per minuut plaats hebben; zij maakt alle toestellen, welke tot hiertoe beproefd zijn, nutteloos, en zal tot zeker gevolg hebben, den drenkeling weder te doen ademhalen, indien alle overblijfsels van leven niet door het verblijf onder water zijn ontvlogen.

Zie hier de verklaring van dit verschijnsel: in de eerste stelling worden de borst en de buik gedrukt; in de tweede stelling houdt deze drukking op, en de inademing van de lucht geschiedt noodzakelijkerwijze door de uitzetting van de wanden der ligchaamsholten. Deze wijze van doen heeft bovendien een groot voordeel op alle andere; want, als het ligchaam op den buik ligt, valt de tong vooruit en laat daardoor aan de lucht toe, om in de longen te dringen gedurende de beweging, die men het ligchaam doet maken om het op de regterzijde te leggen. Als men integendeel, volgens de gewone wijze van doen, het ligchaam op den rug legt, stopt de tong geheel en al den ingang der keel en belet het indringen der lucht, waardoor de verstikking wordt te weeg gebragt.

— De *Gazette des Tribunaux* deelt het volgende verhaal mede omtrent een diefstal, waarvan de dader dezer dagen in hechtenis is genomen.

In December van het vorige jaar werd aan het handelshuis Lizé, te Elbeuf, 72,000 fr. ontstolen. Deze som was in goud en bankbilletten van Parijs aan dit huis toegezonden langs den spoorweg van Rouaan, en bij een tusschenstation met nog andere goederen aan een zekeren Dubos ter overbrenging naar Elbeuf toevertrouwd. Deze laatste stond in dienst van den heer Lequeux, belast met het opzigt over de transportdienst der goederen. Aan het bureau te Elbeuf gaf Dubos alle de goederen over, behalve den zak met 72,000 fr., zeggende, dat hij het register, waarop alles stond aangeteekend, aan het station had laten liggen. Onder voorwendsel van dit te gaan halen, vertrok hij en kwam niet weder. Het huis Lizé was van de afzending onderrigt en wilde aan het bureau te Elbeuf de som ontvangen, maar moest met verwondering hooren, dat die niet was aangekomen. Deze opeisching en het verdwijnen van Dubos verwekten echter argwaan, zoodat men een onderzoek instelde, ten gevolge waarvan men besloot, zijn signalement rond te senden, met verzoek om aanhouding. Maar Dubos had zich den verloopen tijd ten nutte gemaakt, zoodat alle nasporing vruchteloos bleef. Ook het onderzoek, later op last van den prefect van politie gedaan, had geene betere uitwerking. Eene toevallige omstandigheid heeft echter onlangs den dief doen ontdekken.

Dubos had zich onder een valschen naam te Versailles nedergezet, en was begonnen rijtuigen te verhuren, welke onderneming aanvankelijk wel gelukte. Toevallig was aldaar in een der koffijhuizen een jongeling, die vroeger veel in het huis van den heer Lequeux, voormalig meester van Dubos, had verkeerd en aan dien heer groote verpligting had. Deze kende dus Dubos en was van het gebeurde onderrigt. Op eenen morgen, dat Dubos zich onder de bezoekers van het koffijhuis bevond werd hij door den jongeling herkend en bij zijn waren naam genoemd. Dubos nam eene onverschillige houding aan, maar toen hij merkte, dat zijne veinzerij niet baatte, bood hij den jongeling 2000 fr. aan, om zijne geheimhouding te koopen, die met verontwaardiging werden afgewezen. Na hem nog eenige verwenschingen te hebben aangeboden, verliet Dubos het koffijhuis. De jongeling volgde hem op den voet, en, twee gendarmes ontmoet hebbende, wist hij die door krachtige taal te overreden Dubos in hechtenis te nemen. Men vond te zijnen huize 15 rijtuigen en 20 schoone paarden, ter waarde van 15,000 fr., alsmede een kistje met 40,000 fr. Hij had te Versailles goede verteringen gemaakt en onderhield twee minnaressen.

bergrug af. Aan het strand van klip op klip springende, gelukte het mij zoo nabij te komen, dat ik duidelijk de aanmoedigende kreten der bootslieden boven het plassen der riemen hooren kon.

Hoe zal ik in flaauwe woorden al het treffende beschrijven, waarvan ik ooggetuige was? — Met starende blikken, naauwelijks achtslaande, dat de hevige beroering van de zee nu en dan de golven over de klip heen spoelde waarop ik stond, sloeg ik alle bewegingen gade: — ik zag hoe bij iedere lans, door de vermetele bespringers in het kolossaal gevaarte geworpen, met een brullend sissend geweld breede waterstralen naar boven spatten, — hoe het zich dan als eene zwarte rots met den ontzaggelijk grooten en breeden kop boven de schuimende golven verhief, om daarop in de diepte neder te schieten, met den breeden staart de zee slaande, die in sneeuwwit schuim opstoof, terwijl de slag, door de echo herhaald, als een doffe donder langs het hooge strand weergalmde en voortrolde. Met onbegrijpelijke vlugheid hadden zich alle sloepen van het getergde dier verwijderd, en nu stond in iedere sloep een man met den eenen voet op den voorsteven, den anderen binnen boord, de lans in de opgeheven vuist trillende, gereed, den walvisch, die om adem te halen weldra uit de diepte moest opstijgen, nieuwe wonden toe te brengen. — Niet lang duurde het, of ik zag de sloepen met eene vermetele stoutmoedigheid eene groote zwarte oppervlakte, die zich langzaam uit de zee verhief, zoo nabij komen, als of zij er op zouden stooten; en naauwelijks was het zeewater uit de holle neusgaten met geweld uitgedreven, of de lansen werden met juistheid en vlug in de glinsterende huid geworpen, — en wederom, als door eene hevige stuipstrekking bevangen, schoot het zeemonster buitelend en worstelend met de schuimende golven, vreesselijk met staart en vinnen slaande, naar beneden. Het arme dier scheen met woede en angst tegen die onafgebroken folteringen te kampen. De slagen met den staart werden menigvuldiger, de zee kookte; de worsteling met den dood was genaderd, geen oogenblik rust werd gegund, de tusschenpoozen van het duiken, alsof het dier hijgde naar den adem, werden hoe langer hoe korter; dikwijls verdwenen de sloepen in de wolken van schuim, en ik vreesde dat een of meer daarvan het slagtoffer van het razende dier waren geworden; doch te midden van dit rumoer lieten de bestrijders niet af, hunne prooi af te matten, en met aanmoedigende kreten wedijverden zij in het braveren van alle gevaar. Eindelijk scheen het mij toe, alsof de stralen water zich met minder kracht verhieven; en in steeds korter tusschenpoozen. Het was de laatste strijd tusschen leven en dood. Dat dit werkelijk zoo was bevestigde zich, daar de sloepen eenen wijden kring om hunne prooi sloegen, kalm en rustig de laatste doodsstuipen er van afwachtende; deze waren kortstondig, maar boven alle beschrijving hevig. Het gevaarte verrees uit de zee en stortte in de diepte, sloeg met staart en vinnen, terwijl de ontroerde watervlakte schuimende zich in golven verhief, waarvan de deining tegen het rotsig strand opstoof. — Eindelijk verscheen de walvisch bewegingloos, om niet weder te zinken. — De zee bedaarde, werd effen en kalm, even door het morgenbriesje gerimpeld. Het scheen mij toe, als of eene krampachtige trillende beweging de geheele zwarte oppervlakte van het logge ligchaam schokte. Al de sloepen naderden nu; een man sprong op het dier, en hechtte er eene lijn aan vast, terwijl de sloepen, ten teeken van de zegepraal, vlaggen, prijkende met de beeldtenissen van heiligen, opstaken. Allen spanden voor om den dooden walvisch naar kaap *St. Anthonio*, alwaar zich eene traankokerij bevond, te boegseren.

Ik haalde mijn bevelhebber over, om naar kaap *St. Anthonio* te wandelen, en te zien hoe men met den walvisch verder zoude te werk gaan.

Op het zeestrand komende, was eene talrijke menigte volks bezig, door middel van kaapstanders, het gevaarte, dat bijna op het droogе lag, nog hooger op te winden.

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER* C. F. VAN GIJEN, geliefde Echtgenoote van
SOERABAYA, J. H. ROSEMEIER.
16 *November* 1856. (670)

Zeer voorspoedig bevallen van een welgeschapen *ZOON* A. E. DU BOIS, zeer geliefde echtgenoote van
SOERABAYA, J. SWART JR.
10 *November* 1856. (658)

STERFGEVAL.

Heden ontving ik de treurige tijding dat te *Batavia* overleden is, mijne geliefde echtgenoote THERESIA, ELISABETH, CHRISTINA VERSTEEGH, mij nalatende twee kinderen, welke te jong zijn om hun verlies te kunnen beseffen.

PECALONGAN, JOH. FERD. SCHEEL.
den 10 *November* 1856. (660)

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgave.

VENDUTIE.

Op Maandag den 17den November 1856, des avonds ten 7 ure, in het locaal der Societeit CONCORDIA, van eene belangrijke en keurige verzameling

BOEKWERKEN.

En eenige PLATEN, INSTRUMENTEN en CHEMICALIEN, grootendeels nagelaten door wijlen den Heer WERNER SMITH, te houden door J. W. BILLE VAN DEN DUNGEN. (657)

VENDUTIE.

Op de Vendutie van den 18den November 1856.

Bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, zal nog worden verkocht voor rekening van belanghebbenden.

7 kisten 5/4 MADAPOLLAMS.
2 „ 6/4 Idem. (671)

VENDUTIE.

Op Donderdag den 20sten November.

Voor de toko van G. BEHREND, van PROVISIEN, DRANKEN, eenig ZILVERWERK, TOKO- en bijgebragte GOEDEREN. (665)

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 25sten November 1856.

Ten huize van den Heer J. KAL, te *Pasaar Besaar*, van sonno kembang's KLEEDERKASTEN, LEDIKANT met toebehooren, gepolitoerde STOELEN, TAFELS, CONSOLES, SPEELTAFELS, KNAPEN, HANG- en TAFELLAMPEN met onderschotels, zoomede uitgezochte VRUCHTBOOMPJES en BLOEMEN in potten, waaronder een paar zoogenaamde KLAPPA-GADING en vruchtdragende SAWO MANILA BOOMPJES en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (669)

VENDUTIE.

Op Maandag den 1sten December 1856,

Des voormiddags ten 10 ure, zal, ingevolge bekomen regterlijk verlof, in tegenwoordigheid eener Commissie uit de Weeskamer te *Soerabaya*, ter woonhuize van den Heer J. H. ROSEMEIER alhier, worden overgegaan, tot den publieken verkoop der navolgende, tot den boedel van wijlen den WelEdel Gestrengen Heer J. B. VAN GIJEN behoorende

ONROERENDE GOEDEREN.

1°. Een ERF ter inhoudsvlakte van 66 □ roeden 113 □ voeten, met de daaropstaande heerenhuizing en bijgebouwen, gelegen in de kampong *Gatottan* alhier, bij de verponding geregistreerd onder N°. 279 en aangeslagen voor *f* 15600.—, verhuurd aan Mevrouw de weduwe STEUP, tot 1° *Maart* 1857 voor *f* 150.— 's maands.

2°. Een ERF ter inhoudsvlakte van 148 □ rijnlandsche roeden, en 110 □ voeten, met de daarop staande heeren huizing en bijgebouwen, gelegen in de kampong *Gatottan* alhier, bij de verponding geregistreerd onder N°. 275 en aangeslagen voor *f* 10,000.—, verhuurd aan den WelEdel Gestrengen Heer H. DE BRUYN, tot 1° *Maart* voor 1857 *f* 130.— 's maands; en

3°. Een ERF ter inhoudsvlakte van 134 □ rijnlandsche roeden en 15 □ voeten, met de daarop staande heerenhuizing en bijgebouwen, gelegen in de kampong *Topaten* alhier, bij de verponding geregistreerd onder N°. 1215 en aangeslagen voor *f* 1200.—, verhuurd aan den WelEdel Gestrengen Heer SPANGENBERG, tot 1° *Maart* 1857 voor *f* 50.— 's maands.

De perceelen zullen door welwillende medewerking der huurders, te bezigtigen zijn op den dag der verkooping, van des morgens 8 tot half 10 ure.

Nadere informatien zijn te bekomen bij de Heeren J. H. ROSEMEIER en A. J. ANEMAET, te *Soerabaya*.
(659)

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend en bijzonder doelmatig ingerigt Nederl. Barkschip *ADMIRAAL PIET HEIN*, kapt. L. HAZEWINKEL.

Het schip voert eenen geëxamineerden docter en zal tegen medio December van hier vertrekken.

Reflecterenden gelieven zich te wenden tot.

De Agenten,
(668) SCHIMMELPENNINCK & CO

PASSAGE NAAR NEDERLAND

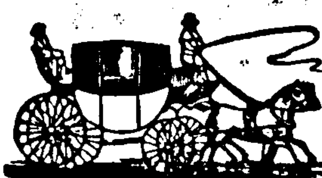
wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overtogt van Passagiers bijzonder doelmatig ingerigt Nederlandsch Fregat-schip *SCHOON VERBOND*, kapt. D. D. BORCHERS.

Deze gelegenheid is bijzonder aantebevelen voor Dames en Kinderen, omdat ook des gezagvoerders echtgenoot aan boord is, en het schip eenen geëxamineerden docter voert.

Vermoedelijk tegen medio *December* e. k. van *Pasoeroean* vertrekkende, gelieve reflecteerenden zich te wenden tot

De Agenten,
(663) SCHIMMELPENNINCK & CO.

UIT DE HAND TE KOOP

Een VIS-à-VIS met een span SANDELHOUT PAARDEN (schimmels) hoog 4 vt. 1 dm. te bevragen bij
(664) M. KOOZEN.

Bij E. FUHRI & CO, ontvangen

GESCHIEDENIS

VAN DEN

OORLOG OP JAVA

VAN

1825 tot 1830.

DOOR

(666) J. HAGEMAN, Ccz.

PUIKE BOTER EN PUIKE HAMMEN.
Bij
(675) LEDEBOER & CO.

Elastieke CORSETTEN, zonder naad.
ZIJDEN PARASOLS.
PRESENTEER-BLADEN en BROODMANDEN.
GARNITURES DE TOILETTE witte en met vergulde randen.
HAGELS van No. 3 tot en met No. 9.
GEBRONSDE KANDELAARS zeer élégant met coupes.
BENDY en WAGEN KAARSEN.
FIJNE AUGURKJES.
GECONCENTREERDE GROENTENS zeer doelmatig voor reizigers en bij expéditien. Bij
(673) DE STURLER & CO.

BOONEKAMP'S MAAGBITTER

OF

ELIXER DE LONGUE VIE.

Het voorschrift van dit wereldberoemde LEVENS ELIXER is gevonden onder de papieren van der heer *Pinel*, met de volgende aanteekening.

Dr. JENNER is, 104 jaren oud zijnde, gestorven ten gevolge van de val van een paard; zijn groot vader werd 130, zijn vader 112 en zijne moeder 10 jaren oud.

Al deze personen gebruikten 's avonds en 's morgens 8 à 10 droppels van dit Elixer in wijn, The of Bouillon. Bij
(674) LEDEBOER & CO.

PER WILLEM DE CLERCQ.

VERSCHE GRAS BOTER.
MOOIJE HAMMEN.
ECHT HAANTJES BIER, P. & S. RENDORP
ZOETEMELKSCHE KAAS.
ZWITSERSCHE ID.
SELTZERSWATER halve kruiken.
(661) GEBROEDERS VAN DELDEN.

PUIKE GRAS-BOTER

(644) bij PEREIRA & CO.

Thans omringd van die wemelende menigte en vergeleken met de grootte van den mensch, verbaasde mij de buitengewone lengte en hoogte van dit reusachtig schepsel, dat bij meting bleek ongeveer 85 voeten lang te zijn, en wij maakten de opmerking, dat het oorlogsvaartuig, waarin wij met een vijftigtal reisgenooten, wind en golven braverende, over den grooten oceaan, tot naar de Oost-Indiën zouden gestevend hebben, slechts eene lengte van 75 voeten had.

Toen de walvisch hoog genoeg op het strand gewonden, en van eene tallooze menigte lansen ontdaan was, toog men met ijver te werk, om het spek af te snijden: ten dien einde klauterden eenige mannen, met groote breede messen, aan lange steelen bevestigd, op het dier, en begonnen het spek van den kop naar den staart in lange reepen tot op het vleesch door te snijden; vervolgens om ieder reep eene talie slaande, werd die, naarmate het spek van onderen van het vleesch door middel der messen werd weggesneden, doorgehaald. De geheele, dus afgeschilde reep, wierp men in kleine stukken gesneden in den traanketel.

Wij vernamen nu van een der hoofden van de walvischvangers, dat men bijna den halven nacht had doorgebragt om het dier te dooden, dat naar alle waarschijnlijkheid door den angst verwilderd het strand zoo nabij was gekomen.

Terwijl wij hier rondwandelden, waren wij getuigen van het inzegenen der walvischsloepen, die, op het strand gehaald, af zouden steken ter vangst. Eenige geestelijken naderden langzaam en eerbiedig; al de omstanders namen de hoeden af; na het prevelen van een kort, onverstaanbaar gebed, werden al de voorstevens een voor een met wijwater besproeid, en telkens maakten al de aanwezigen het teeken van het kruis, waarna de sloepen te water werden geschoven. Nadat een walvisch geharpoeneerd, en aan een der sloepen met eene zeer lange lijn bevestigd is, geraakt hij selden verloren, en het is alleen door afmatting, dat het arme dier, in weerwil zijner vreesselijke krachten, onder al die folteringen bezwijken moet; want de behoefte om adem te halen noodzaakt het om spoedig uit de zee op te rijzen, waar zijne rustelooze vervolgers het afwachten.

De lansen zijn ongeveer twee voeten lang, zeer scherp toeloopende, van boven als een koker in een langen stok van ongeveer zes voeten lengte sluitende; niet ver van de lans is eene lijn bevestigd, dienende om den stok terug te halen, nadat de lans geworpen is. Dit vereischt veel oefening, want de stok moet, handig en vlug, zoodanig bestierd worden, dat het ijzer bij terug halen niet in den stok beklemd geraakt.

Van het vleesch, dat geene waarde bezit, maakten sich de negers meester, die het op hunne wijze bereiden, om er zich mede te voeden; uit een aardigheid namen wij een stuk mede en lieten er *ragoût* van klaar maken. De smaak was geenszins tranig, en zweemde naar ossenvleesch; alleen de buitengewone dikte der vezels maakte dit gerecht onoogelijk.

Q. R. M. VER HUELL.

AANGEKOMEN PERSONEN.

11 Nov. Bierengs, van Banjermassing; Mejufvr. M. J. Smith, van Pekalongan; G. R. Giltay en E. P. von Jaroschka Pohl, van Pasoeroean. — 12 Nov. A. G. Bosch, van Banjermassing; Wed. Dobbellaere, van Batavia; K. Goedhart, van Pasoeroean.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum	*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Van*
Nov. 12	Nederlandsche	Willem de Clercq.	P. Ouwehand.	Amsterdam.
„ —	Zweedsche	Emilie.	A. W. Wulff.	Batavia.
„ —	Nederlandsche	Johannis Hendrikus Ferdinand.	G. H. Lodewijks.	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Naar*
Nov. 13	Nederlandsche	Koning en Vaderland.	B. A. F. van Bruggen.	Nederland.
„ —	Nederl. Ind.	Stoomschip Palembang.	H. J. Roseboom.	Batavia.
„ 15	Nederlandsche	Fortuna.	M. de Ligny.	Nederl. via Probolingo.
„ —	„	Schoon Verbond.	D. D. Borchers.	Ned. via Bez. en Pasoer.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Generaal de Steurs.	F. Fokkens.	Hongkong.	Fraser Eaton & Co.
Nederl. Ind.	Stoomschip Macasser.	Schmidt.	Batavia via Samarang.	W. Cores de Vries.

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. bark *Willem de Clercq*, de heer H. B. van Hees.

Vertrokken Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Palembang*, de heer W. F. A. Cores de Vries en Echtg. en mevrouw Andriesse.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia, de korvet Nehalennia, de stoomschepen Etna, Onrust, Vesuvius en Suriname; de brik de Haai; de schoenerbrik de Lansier; de schepen Louisa Wilhelmina en Alphonse Nicolas Cézard; de stoomschepen Java, Soerabaya en Makasser; de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Henriette, Admiraal Piet Hein, Djoedul Karim, Generaal de Steurs, Hing Goan, Royal Shepherdess, Josephine Bernhardina, Ida, Willem de Clercq, Brik Emilie; de schoeners So-oekdin, Tio Kiem Tiang Thai en Reegil Gair; de kotters Eduard en Tedok.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van den 13den tot en met den 15den November 1856.

AANVOER.

Van Amsterdam per het Ned. schip *Willem de Clercq*, gezagv. P. Ouwehand, agenten Fraser Eaton & Co.

12 one ribben, 100 vaten bier, 125 vaatjes boter, 26 vaten spek, 45 kisten provisien, 16 kisten lijnwaden, Van Leeuwen & Co; 95 kisten lijnwaden, Van Eck & Co; 150 vaatjes, 19 kisten manufacturen, 8 kisten anchovis, 3 kisten koopmanschappen, 130 kelders lijn-olie, Ruyl Cramer & Co; 10 kistjes kaarsen, 200 vaatjes boter, 25 vaten bier, 7 kisten diversen, Friedlander & Zoon; 7 kisten lijnwaden, 50 kisten bier, 1½ pijpen bier, 250 hammen, 48 kisten provisien en vruchten, 2 kisten pleet- en glaswerk, 20 kisten sla-olie, 4 kisten chocolade, 5 kisten papier, 1 kist aardewerk, Schimmelpenninck & Co; 177 collies koopmanschappen, 1 mand varkensvleesch, Gebr. van Delden; 6 kisten glaswerk, 2 vaten hagel, 3 kisten kramerijen, de Brunel; 50 stuks metselsteenen, N. H. M.; 1 kist brandspuit, 1 kist koopmanschappen, Van der Eb; 12 vaten bier, 15 vaatjes boter, 1 kist koopmanschappen, Fraser Eaton & Co; 4 vaten chimicalein, Kruer von Oven & Co; 1 kist hammen, 7 collies provisien, 4 collies dranken, 6 vaatjes boter, 1 vat kaasjes, C. A. Caspersz; 8 kisten wijn, Van der Dungen; 22 collies groentens, Gebr. Kocken, 4 manden miner. water, 1 kistje regaal, Vreede; 1 kist kat. lappen, Jutting; 1 kist modewaren, Martens & Co; 1 kist mandwerk, Matthiessen; 2 kisten koopmanschappen, Van de Poel; 1 kist koopmanschappen, Doyer; 1 kist glaswerk, Bostraeten; 1 kist koopmanschappen, Poel Vigent; 25 kisten bier, 10 pakken rijstzakken, 50 kelders lijn-olie, Order.

Van Batavia per het Zwd. schip *Emilie*, gezagv. Wulff, agenten Mathieu & Co.

1298 picols staven ijzer, $^{34}/_{8}$ en $^{10}/_{4}$ oude gebruikte leggers, Mathieu & Co.

Van Batavia per het Ned. schip *Johannis Hendrikus Ferdinand*, gezagv. Lodewijks, agenten Fraser Eaton & Co.

75 st. hammen, 43 vaatjes provisien, 90 kistjes sigaren, Gezagvoerder.

UITVOER.

Naar Nederland per het Nederl. schip *Koning en Vaderland*, gezagv. B. A. F. van Bruggen.

6779$^{15}/_{100}$ picols suiker, 1578 picols koffij, 3000 stuks runderhuiden, 30$^{24}/_{100}$ picols katjang en, 50 picols rotting, N. H. M.

Naar Nederland via Probolingo per het Nederl. schip *Fortuna*, gezagv. M. de Ligny.

3402$^{17}/_{100}$ picols suiker, N. H. M.

Naar Nederland via Bezoekie en Pasoeroean per het Nederl. schip *Schoon Verbond*, gezagv. D. D. Borchers.

1501$^{10}/_{100}$ picols suiker, N. H. M.

Naar Batavia per het Ned. Ind. stoomschip *Palembang*, gezagv. Roseboom.

50 kelders genever, Gezagvoerder.

Marktprijzen.

Suiker No. 16 per picol f 18.—
Idem. „ 15 „ „
Idem. „ 14 „ „
Idem. „ 13 „ „
Idem. „ 12 „ „
Koffij per picol. Nominaal.
Rijst (cargo) per kojang f 105 à f 115.—
Id. (witte) „ „ f 135 à f 140.—
Koehuiden per 100 st. f 300.—
Arak per legger f 120.—
Olie (Klapper) per picol f 22.—
Olie (Katjang)
Kadjang Matten.
Rotting
Wissekoers